

Pomnik Rotmistrza Pileckiego

O osobie upamiętnionej

Witold Pilecki urodził się w 1901 roku w Rosji, dokąd władze carskie zesłały jego rodzinę za udział w powstaniu styczniowym. Po powrocie do wskrzeszonej Polski w latach 1918-1920 służył w wojsku. Walczył z bolszewikami, między innymi w bitwie warszawskiej.

Po wybuchu II wojny światowej walczył w kampanii wrześniowej. Tuż po klęsce współtworzył konspirację. W listopadzie 1939 roku był jednym z organizatorów Tajnej Armii Polskiej, która weszła później w skład Związku Walki Zbrojnej.

W 1940 roku, gdy Niemcy utworzyli obóz Auschwitz, zaproponował dowództwu, że dobrowolnie przedostanie się do niego, by zbierać informacje oraz utworzyć ruch oporu. Specjalnie dał się złapać. Jako Tadeusz Serafiński został deportowany do obozu we wrześniu 1940 roku. Stworzył tam Związek Organizacji Wojskowej, którego członkami byli między innymi Bronisław Czech, Xawery Dunikowski i Stanisław Dubois. Pilecki opracowywał pierwsze raporty o ludobójstwie w Auschwitz, które trafiały na Zachód.

W kwietniu 1943 roku uciekł z obozu. Po ucieczce napisał raport dla Komendy Głównej AK, w którym alarmował o zbrodniach w Auschwitz na Polakach, Cyganach i masowej zagładzie Żydów, pisząc na temat obozowych krematoriów z komorami gazowymi w Auschwitz II - Birkenau.

Był jednym z dowódców Kedywu AK. Walczył w Powstaniu Warszawskim. Trafił do niemieckiej niewoli. Więziony był w stalagach Lamsdorf i Murnau. Po wyzwoleniu wstąpił do 2. Korpusu Polskiego. Na osobisty rozkaz generała Władysława Andersa przedostał się do Polski, by prowadzić działalność wywiadowczą dla 2. Korpusu. Nie zareagował na rozkaz ucieczki z Polski wydany przez Andersa. Po wojnie napisał obszerniejszą wersję raportu dotyczącego Auschwitz.

A black and white photograph of a man in a dark suit and light-colored shirt, standing at a podium and speaking. He is looking slightly to his left. In the foreground, the heads and shoulders of several people in an audience are visible, looking towards the speaker. The background is a plain, light-colored wall with a dark rectangular object, possibly a light fixture, mounted on it.

W maju 1947 roku został aresztowany przez UB. Torturowany wyznał żonie: "Oświęcim to była igraszka". Został oskarżony między innymi o działalność wywiadowczą na rzecz rządu emigracyjnego. W procesie tak zwanej grupy Witolda został skazany na śmierć. Wyrok wykonano 25 maja 1948 roku. Miejsce jego pochówku jest nieznane. W 1990 roku wyrok na rotmistrza Pileckiego został anulowany. W 2006 roku, podczas obchodów 62. rocznicy Powstania Warszawskiego, prezydent Lech Kaczyński przyznał Witoldowi Pileckiemu pośmiertnie Order Orła Białego.

O pomniku

Uroczystość odsłonięcia pomnika odbyła się 25 maja 2011 roku. Przedstawia on umieszczoną na cokole czarną obrączkę. Wewnątrz obrączki wyryty jest fragment listu rotmistrza Pileckiego, który został wysłany do jego oprawców: „Bo choćby mi przyszło postradać me życie – tak wolę – niż żyć, a mieć w sercu ranę”.

Rzeźbiarz Jerzy Kalina, autor postumentu, tłumaczy, że obrączka to symbol wierności, przysięgi i siły wiary we własne ideały. „To znak najwyższej próby, ale również znak nawiązujący do czarnej biżuterii z Powstania Styczniowego. Wówczas to narodziła się tradycja polegająca na tym, że kobiety i mężczyźni pozbywali się cenne złotej biżuterii i pieniądze z jej sprzedaży przeznaczali na powstania narodowe” - mówił rzeźbiarz.

Symbolizm

- Pomnik Witolda Pileckiego jest upamiętnieniem nie tylko samego pułkownika, ale i wszystkich Żołnierzy Wyklętych. Polscy żołnierze, walczący podczas II Wojny Światowej, przybywając z powrotem do ojczyzny, spodziewali się zasłużone odpoczynku. Tymczasem, zostali oni oskarżeni o zdradę, po cichu zamordowani oraz niemalże kompletnie wymazani z historii.

Symbolizm

- Pomnik ma zadbać o to, by ich poświęcenie nigdy nie zostało zapomniane. Na przykładzie pułkownika Witolda Pileckiego, pamiętajmy o ludziach, którzy walczyli o nasze wspólne dobro, pomimo groźby zapomnienia z dziejów historii.

Pomnik w Warszawie

- Chcąc upamiętnić dokonania Witolda Pileckiego powstał jeszcze jeden pomnik w Warszawie.
- Ten monument znajduje się na Alei Wojska Polskiego, na przedłużeniu osi ul. Bitwy pod Rokitną, na terenie warszawskiej dzielnicy Żoliborz. To miejsce nie zostało wybrane przez przypadek ponieważ to właśnie tam Witold Pilecki został aresztowany 19 września 1940 roku.

- W sierpniu 2013 roku przez stowarzyszenie „Młodzi dla Polski” została wysunięta propozycja wybudowania pomnika. Po zdobyciu wielkiego poparcia projekt został skierowany do Przewodniczącej Rady m.st. Warszawy Ewy Malinowskiej-Grupińskiej. W piśmie do niej pisało "wzniesienie przez władze Warszawy pomnika rotmistrza Pileckiego będzie spłatą długu naszego pokolenia wobec żołnierzy walczących w czasach II wojny światowej oraz po 1945 roku o wolność i niepodległość Polski, kiedy większość z nich zapłaciła najwyższą cenę, będąc zamordowaną przez stalinowskich oprawców. (...) Bohaterstwo Witolda Pileckiego jest najwyższą formą miłości do Ojczyzny, a zarazem niedoścignionym wzorem patriotyzmu. Z tego też powodu wyszliśmy z naszą inicjatywą i postanowiliśmy zwrócić się o uhonorowanie pomnikiem Witolda Pileckiego".
- 12 września 2013 roku podczas sesji rady miasta warszawscy radni zdecydowali, że pomnik zostanie wziesiony. We wrześniu 2014 roku ogłoszono konkurs na koncepcję pomnika, został rozstrzygnięty w grudniu. Zwyciężył projekt pracowni „Morfenes” (Jacek Kiciński i Rafał Stachowicz) z Siemianowic Śląskich.

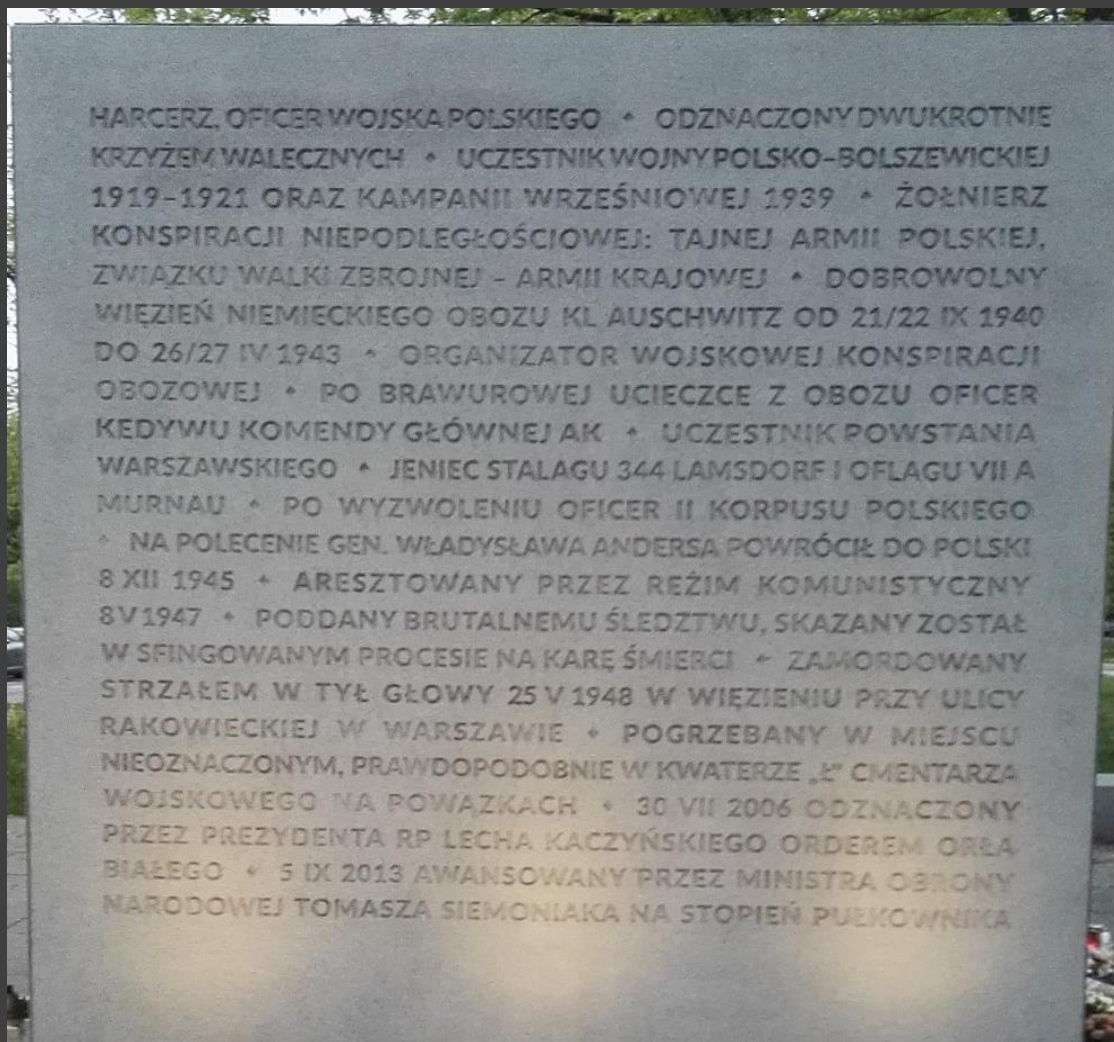
- Pomnik odśonięto 13 maja 2017 w dniu 113. rocznicy urodzin Witolda Pileckiego. Odśonięcia dokonały dzieci rotmistrza, Andrzej i Zofia.

Kliknij, aby dodać tekst

Życiorys Witolda Pileckiego na zachodniej stronie

Pomnik w 119. rocznicę urodzin